

**savcılığı Yargıtay 9. Ceza Dairesi**

**Bölüm Yüksek Başkanlığına**

**e No : 2013/66666**

**Tutuklu, Duruşma İstemli, Salıverme İstemli**

**İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi**

**ve No : 21/09/2012 g ün ve 2010/283 E. 2012/245 K.**

**Sanıklar :** 1- Abdil Akça, 2- Abdullah Can Erenoğlu, 3- Abdullah Cüneyt Küsmez, 4- Abdullah Dalay, 5- Abdullah Gavremoğlu, 6- Abdullah Zafer Arısoy, 7- Abdurrahman Başbuğ, 8- Abdülkadir Eryılmaz, 9- Adem Ceylan, 10- Ahmet Bertan Nogaylaroğlu, 11- Ahmet Çetin, 12- Ahmet Dikmen, 13- Ahmet Erdem, 14- Ahmet Feyyaz Öğütçü, 15- Ahmet Hacıoğlu, 16- Ahmet Küçükşahin, 17- Ahmet Necdet Doluel, 18- Ahmet Sinan Ertuğrul, 19- Ahmet Şentürk, 20- Ahmet Topdağı, 21- Ahmet Tuncer, 22- Ahmet Türkmen, 23- Ahmet Yanaral, 24- Ahmet Yavuz, 25- Ahmet Zeki Üçok, 26- Ali Aydın, 27- Ali Cengiz Şirin, 28- Ali Demir, 29- Ali Deniz Kutluk, 30- Ali Güngör, 31- Ali İhsan Çuhadaroğlu, 32- Ali Rıza Sözen, 33- Ali Sadi Ünsal, 34- Ali Semih Çetin, 35- Ali Türkşen, 36- Ali Yasin Türker, 37- Alpar Karaahmet, 38- Alpay Çakarcan, 39- Altan Dikmen, 40- Arif Bıyıklı, 41- Armağan Aksakal, 42- Aşkın Öztürk, 43- Aşkın Üredi, 44- Atilla Özler, 45- Aydın Sezenoğlu, 46- Ayhan Gedik, 47- Ayhan Gümüş, 48- Ayhan Taş, 49- Ayhan Türker Koçpınar, 50- Ayhan Üstbaş, 51- Aykar Tekin, 52- Aytekin Candemir, 53- Aziz Yılmaz, 54- Bahadır Mustafa Kayalı, 55- Bahtiyar Ersay, 56- Barbaros Kasar, 57- Bayram Ali Tavlayan, 58- Behçet Alper Güney, 59 -Behzat Balta, 60- Bekir Memiş, 61- Berker Emre Tok, 62- Berna Dönmez, 63- Beyazıt Karataş, 64- Bilgin Balanlı, 65- Binali Aydoğdu, 66- Bora Serdar, 67- Bulut Ömer Mimirolu, 68- Burhan Gögce, 69- Bülent Akalın, 70- Bülent Günçal, 71- Bülent Kocababuç, 72- Bülent Olcay, 73- Bülent Tunçay, 74- Cafer Uyar, 75- Cahit Serdar Gökgöz, 76- Can Bolat, 77- Canatan Turgut, 78- Celal Kerem Eren, 79- Cem Aziz Çakmak, 80- Cemal Candan, 81- Cemal Temizöz, 82- Cemalettin Bozdağ, 83- Cengiz Köylü, 84- Cenk Hatunoğlu, 85- Cumhuriyet Eryüksel, 86- Cüneyt Sarıkaya, 87- Çetin Can, 88- Çetin Doğan, 89- Davut İsmet Çinkı, 90- Deniz Cora, 91- Derya Günergin, 92- Derya Ön, 93- Devrim Rehber, 94- Doğan Fatih Küçük, 95- Doğan Temel, 96- Doğan Uysal, 97- Dora Sungunay, 98- Duran Ayhan, 99- Dursun Çiçek, 100- Dursun Tolga Kaplama, 101- Embiya Şen, 102- Emin Hakan Özbek, 103- Emin Küçükkılıç, 104- Ender Güngör, 105- Ender Kahya, 106- Engin Alan, 107- Engin Baykal, 108- Engin Kılıç, 109- Enver Aksoy, 110- Ercan İrençin, 111- Erdal Akyazan, 112- Erdal Yıldırım, 113- Erdem Caner Bener, 114- Erden Ülgen, 115- Erdinç Altınır, 116- Erdinç Atik, 117- Erdinç Yıldız, 118- Erdoğan Koçoğlu, 119- Ergin Saygun, 120- Ergün Balaban, 121- Erhan Kubat, 122- Erhan Kuraner, 123- Erhan Şensoy, 124- Erol Ersan, 125- Ertan Karagözlü, 126- Ertuğrul Uçar, 127- Eyup Aktaş, 128- Fahri Can

Yıldırım, 129- Fahri Yavuz Uras, 130- Faruk Doğan, 131- Faruk Oktay Memioğlu, 132- Fatih Altun, 133- Fatih Musa ınar, 134- Fatih Uluç Yeğin, 135- Fikret Coşkun, 136- Fikret Guneş, 137- Fuat Pakdil, 138- Gökhan iloğlu, 139- Gökhan Gökay, 140- Gökhan Murat Üstündağ, 141- Güllü Salkaya, 142- Gürbüz Kaya, 143- Gürkan Koldaş, 144- Gürkan Yıldız, 145- Gürsel Çaypınar, 146- Hakan Akkoç, 147- Hakan Büyük, 148- Hakan İlca, 149- Hakan İsmail elikcan, 150- Hakan Mehmet Köktürk, 151- Hakan Öktem, 152- Hakan Sargın, 153- Hakan Yıldırım, 154- Haldun Ermin, 155- Halil Helvacıoğlu, 156- Halil İbrahim Fırtına, 157- Halil Kalkanlı, 158- Halil Yıldız, 159- Halit Nejat Akgüner, 160- Hamdi Poyraz, 161- Hanifi Yıldırım, 162- Hannan şayan, 163- Harun Özdemir, 164- Hasan Basri Aslan, 165- Hasan Fehmi Canan, 166- Hasan Gökaya, 167- Hasan Hakan Dereli, 168- Hasan Hoşgit, 169- Hasan Nurgören, 170- Hasan Özyurt, 171- Haydar Mücahit şişlioğlu, 172- Hayri Güner, 173- Hüseyin Bakır, 174- Hüseyin ınar, 175- Hüseyin Dilaver, 176- Hüseyin Durdu, 177- Hüseyin Hoşgit, 178- Hüseyin Özçoban, 179- Hüseyin Polatsoy, 180- Hüseyin Topuz, 181- İbrahim Koray Özyurt, 182- İbrahim Özdem Koçer, 183- İhsan Balabanlı, 184- İhsan evik, 185- İkrami Özturan, 186- İlkey Nerat, 187- İlker Yunus, 188- İmdat Solak, 189- İsmail Karaoğlan, 190- İsmail Taş, 191- İsmail Taylan, 192- İsmet Kışla, 193- İzzet Ocak, 194- Kadir Sağdıç, 195- Kadri Sonay Akpolat, 196- Kahraman Dikmen, 197- Kasım Erdem, 198- Kemal Dinçer, 199- Kemalettin Yakar, 200- Kenan Yüce, 201- Kıvanç Kırmacı, 202- Korcan Pulatsü, 203- Kubilay Aktaş, 204- Kubilay Baloğlu, 205- Kürşad Güven Ertar, 206- Levent ehreli, 207- Levent Ergün, 208- Levent Erkek, 209- Levent Görgeç, 210- Levent Gökdoğuş, 211- Levent Kerim Ua, 212- Levent Maraş, 213- Lütfü Sancar, 214- Meftun Hiraca, 215- Mehmet Alper şengezer, 216- Mehmet Aygün, 217- Mehmet Baybars Küçükatay, 218- Mehmet Cem ağlar, 219- Mehmet Cem Kızıl, 220- Mehmet Cem Okyay, 221- Mehmet Cenk Dalkanat, 222- Mehmet Eldem, 223- Mehmet Erkorkmaz, 224- Mehmet Fatih İlđar, 225- Mehmet Ferhat Çolpan, 226- Mehmet Fikri Karadağ, 227- Mehmet Kaya Varol, 228- Mehmet Kemal Gönüldaş, 229- Mehmet Koray Eryar, 230- Mehmet Otuzbiroğlu, 231- Mehmet Örgen, 232- Mehmet Seyfettin Alevcan, 233- Mehmet Ulutaş, 234- Mehmet Yoleri, 235- Memiş Yüksel Yalçın, 236- Mesut Zafer Sarı, 237- Mete Demirgil, 238- Metin Yavuz Yalçın, 239- Muharrem Nuri Alacalı, 240- Muharrem Selçuk Ünal, 241- Murat Ataç, 242- Murat Balkar, 243- Murat Bektaşoğlu (1969 Doğumlu, şeref ve Seyyide'den olma), 244- Murat Dölek, 245- Murat Özçelik, 246- Murat Özenalp, 247- Murat Saka, 248- Murat Ünlü, 249- Musa Farız, 250- Mustafa Aydın, 251- Mustafa Aydın Güröl, 252- Mustafa alış, 253- Mustafa Erdal Hamzaoğulları, 254- Mustafa Erhan Pamuk, 255- Mustafa Haluk Baybaş, 256- Mustafa İlhan, 257- Mustafa Karasabun, 258- Mustafa Kelleci, 259- Mustafa Kemal Tutkun, 260- Mustafa Koç, 261- Mustafa Korkut Özarıslan, 262- Mustafa Önsel, 263- Mustafa Yuvan, 264- Mutlu Kılıçlı, 265- Mücahit Erakyol, 266- Mümtaz Can, 267- Nadir Hakan Eraydın, 268- Nail İlbey, 269- Namık Koç, 270- Namık Sevinç,

271- Necdet Tunç Sözen, 272- Nedim Güngör Kurubaş, 273- Nedim Ulusan, 274- Nejat Bek, 275- Nihat Altunbulak, 276- Nihat Özkan, 277- Nurettin Işık, 278- Nuri Ali Karababa, 279- Nuri Selçuk Güneri, 280- Nuri Üstüner, 281- Oğuz Türksöyü, 282- Onur Uluocak, 283- Orkun Gökalt, 284- Osman Başıbüyük, 285- Osman Çetin, 286- Osman Fevzi Güneş, 287- Osman Kayalar, 288- Ökkeş Alp Kırıkkanat, 289- Ömer Faruk Ağa Yarman, 290- Önder Çelebi, 291- Özden Örnek, 292- Özer Karabulut, 293- Özgür Ecevit Taşcı, 294- Rafet Oktar, 295- Ramazan Cem Gürdeniz, 296- Ramazan Kamüran Göksel, 297- Rasim Arslan, 298- Recai Elmaz, 299- Recep Rıfkı Durusoy, 300- Recep Yavuz (1967 Doğumlu, Muttalip ve Özgül'den olma), 301- Recep Yıldız, 302- Refik Hakan Tufan, 303- Refik Levent Tezcan, 304- Rıdvan Ulugüler, 305- Rifat Gürçam, 306- Salim Erkal Bektaş, 307- Sami Yüksel, 308- Sefer Kurnaz, 309- Selahattin Gözmen, 310- Sencer Başat, 311- Serdar Okan Kırçıçek, 312- Serhat Dizdaroğlu, 313- Servet Bilgin, 314- Sırrı Yılmaz, 315- Sinan Topuz, 316- Soner Polat, 317- Soydan Görgülü, 318- Suat Aytın, 319- Suat Dönmez, 320- Süha Civan, 321- Süha Tanyeri, 322- Süleyman Namık Kurşuncu, 323- Şafak Duruer, 324- Şafak Yürekli, 325- Şenol Büyükçakır, 326- Şükrü Saruşıık, 327- Taner Balkış, 328- Taner Gül, 329- Tayfun Duman, 330- Taylan Çakır, 331- Tefvik Özkılıç, 332- Timuçin Erarşlan, 333- Tuncay Çakan, 334- Tuncay Küçük, 335- Turgay Bülent Göktürk, 336- Turgay Erdağ, 337- Turgay Yamaç, 338- Turgut Atman, 339- Turgut Ketken, 340- Tülay Delibaş, 341- Uğur Uzal, 342- Uğur Üstek, 343- Utku Arslan, 344- Ümit Metin, 345- Ümit Özcan, 346- Veli Murat Tulga, 347- Yalçın Ergül, 348- Yaşar Barbaros Büyüksağnak, 349- Yaşar Dilber, 350- Yavuz Kılıç, 351- Yunus Nadi Erkut, 352- Yurdaer Olcan, 353- Yusuf Afat, 354- Yusuf Kelleli, 355- Yusuf Volkan Yücel, 356- Yusuf Ziya Toker, 357- Yüksel Gamsız, 358- Yüksel Gürcan, 359- Zafer Erdim İnal, 360- Zafer Karataş, 361- Ziya Güler

**Katılanlar :** 1- Abdurrahman Dilipak, 2- Hamza Türkmen, 3- Rıdvan Kaya, 4- Abdurrahman Koçoğlu, 5- Alaeddin Kaya, 6- Mesut Gögebakan, 7- Özgür Düşünce ve Eğitim Hakları Derneği, 8- Hukukçular Derneği

**Suçlar :** Hükümete karşı suç, Suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme

**Suç Tarihleri :** Ağustos 2003 ve 21.02.2011

**Uygulama :**

1- Sanıklar Çetin Doğan, Özden Örnek ve Halil İbrahim Fırtına hakkında; 765 sayılı TCK'nın 147, 61/1, 31, 33 ve 40. maddeleri uyarınca 20 yıl hapis cezası,

2- Sanıklar Ergin Saygun, Nejat Bek, Mustafa Korkut Özarşlan, Engin Alan, Şükrü Saruşıık, Ayhan Taş, Ramazan Cem Gürdeniz, İzzet Ocak, Süha Tanyeri, Bülent Tunçay, Nuri Ali Karababa, Mustafa Kemal Tutkun, Gürbüz Kaya, Behzat Balta, Halil Kalkanlı, Tuncay Çakan, Hasan Fehmi Canan, Salim Erkal Bektaş, Ahmet Yavuz, Faruk Oktay Memioğlu, Mehmet Kaya Varol, Metin Yavuz Yalçın, Yurdaer Olcan, İhsan Balabanlı, Abdullah Dalay, Lütfü Sancar, Ahmet Feyyaz Öğütcü, Engin Baykal, Özer Karabulut, Mehmet Otuzbiroğlu, Hasan Hoşgit, Hüseyin Hoşgit, Kadir Sağdıç, Ali Deniz Kutluk, Mustafa Aydın

Gürül, Mehmet Fatih İlğar, Cem Aziz Çakmak, Ali Semih Çetin, Nihat Altunbulak, Mustafa Karasabun, Bora Serdar, Levent Görgeç, İbrahim Koray Özyurt, Dora Sungunay, Soner Polat, Meftun Hıraca, Yaşar Barbaros Büyüksağnak, Hasan Gülkaya, Faruk Doğan, Mücahit Erakyol, Ergün Balaban, Cemalettin Bozdağ, Taner Balkış, Abdullah Gavremoğlu, Kıvanç Kırmacı, Yusuf Ziya Toker, Cengiz Köylü, Hanifi Yıldırım, Cemal Temizöz, Murat Özçelik, Mustafa Önsel, Ali Aydın, Halil Helvacıoğlu, Kubilay Aktaş, Taner Gül, Ahmet Sinan Ertuğrul, Bilgin Balanlı, Servet Bilgin, Turgut Atman, Abdullah Can Erenoğlu, Abdülkadir Eryılmaz, Ahmet Bertan Nogaylaroğlu, Alpay Çakarcan, Deniz Cora, Korcan Pulatsü, Serdar Okan Kırçiçek, Uğur Uzal ve Ziya Güler haklarında; 765 sayılı TCK'nın 147, 61/1, 31, 33 ve 40. maddeleri uyarınca 18 yıl hapis cezası,

3- Sanık Bulut Ömer Mimirolu hakkında; 765 sayılı TCK'nın 147, 61/1, 59/2, 31, 33 ve 40. maddeleri uyarınca 15 yıl hapis cezası,

4- Sanıklar Mehmet Kemal Gönüldaş, Halil Yıldız, Refik Hakan Tufan, Orkun Gökalp, Erhan Kuraner, Yunus Nadi Erkut, Mustafa Çalış, Hasan Basri Aslan, Ali Rıza Sözen, İlkay Nerat, Veli Murat Tulga, Ahmet Küçükşahin, Erdal Akyazan, Cemal Candan, Fatih Altun, Recep Yıldız, Bekir Memiş, Ali İhsan Çuhadaroğlu, Harun Özdemir, Mehmet Yoleri, Namık Koç, Fuat Pakdil, Behçet Alper Güney, Emin Küçükkılıç, Kemal Dinçer, Hakan Akkoç, İkrami Özturan, Burhan Gögce, Mustafa Erdal Hamzaoğulları, Mehmet Alper Şengezer, Doğan Fatih Küçük, Timuçin Erarslan, Dursun Tolga Kaplama, Doğan Temel, Hayri Güner, Recep Rıfki Durusoy, Mehmet Fikri Karadağ, Hamdi Poyraz, Hasan Hakan Dereli, Gökhan Gökay, Fatih Musa Çınar, Zafer Karataş, Aytekin Candemir, Nihat Özkan, Hasan Nurgören, Sırrı Yılmaz, Barbaros Kasar, Murat Ataç, Bahtiyar Ersay, Mustafa Yuvaç, Nedim Uluşan, Soydan Görgülü, İsmet Kışla, Turgay Erdağ, Taylan Çakır, Ayhan Gedik, Ahmet Türkmen, Muharrem Nuri Alacalı, Şafak Duruer, Utku Arslan, Mehmet Ferhat Çolpan, Ümit Özcan, Fatih Uluç Yeğın, Levent Çehreli, Hakan İsmail Çelikcan, Ahmet Necdet Doluel, Dursun Çiçek, Ertuğrul Uçar, Ali Türkşen, Tayfun Duman, Ercan İrençin, Hakan Sargın, Hüseyin Özçoban, Mustafa Koç, Ali Demir, Kahraman Dikmen, Yusuf Kelleli, Hüseyin Polatsoy, Hüseyin Topuz, Erdinç Atik, Abdurrahman Başbuğ, Ahmet Tuncer, Gökhan Çiloğlu, Mehmet Ulutaş, Memiş Yüksel Yalçın, Suat Aytın, Yüksel Gürcan, Ahmet Erdem, Ahmet Dikmen, Ahmet Zeki Üçok, Ayhan Üstbaş, Beyazıt Karataş, Bülent Günçal, Bülent Kocababuç, Cumhuriyet Eryüksel, Doğan Uysal, Halit Nejat Akgüner, İsmail Taş, Mehmet Örgen, Mehmet Erkorkmaz, Mehmet Eldem, Mustafa Erhan Pamuk, Nedim Güngör Kurubaş, Onur Uluocak, Rafet Oktar, Refik Levent Tezcan, Sinan Topuz, Abdullah Cüneyt Küsmey, Ahmet Hacıoğlu, Ali Sadi Ünsal, Ali Yasin Türker, Armağan Aksakal, Aşkın Öztürk, Aşkın Üredi, Atilla Özler, Aydın Sezenoğlu, Ayhan Gümüş, Ayhan Türker Koçpınar, Aykar Tekin, Aziz Yılmaz, Bahadır Mustafa Kayalı, Berker Emre Tok, Berna Dönmez, Binali Aydoğdu, Bülent Olcay, Bülent Akalın, Cahit Serdar Gökgöz, Can Bolat, Celal

Kerem Eren, Cenk Hatunoğlu, Cüneyt Sarıkaya, Çetin Can, Davut İsmet Çinkı, Derya Günergin, Derya Ön, Devrim Rehber, Ender Kahya, Ender Güngör, Engin Kılıç, Erdem Caner Bener, Erden Ülgen, Erdinç Altın, Erdoğan Koçoğlu, Erhan Şensoy, Erhan Kubat, Fahri Can Yıldırım, Fahri Yavuz Uras, Fikret Güneş, Güllü Salkaya, Gürkan Yıldız, Gürkan Koldaş, Gürsel Çaypınar, Hakan Ilıca, Hakan Mehmet Köktürk, Haldun Ermin, Hannan Şayan, Hasan Özyurt, Haydar Mücahit Şişlioğlu, Hüseyin Çınar, Hüseyin Dilaver, İbrahim Özdem Koçer, İlker Yunus, İsmail Taylan, Kadri Sonay Akpolat, Kemalettin Yakar, Kubilay Baloğlu, Kürşad Güven Ertaş, Mehmet Aygün, Mehmet Baybars Küçükataş, Mehmet Cem Okyay, Mehmet Cem Çağlar, Mehmet Cenk Dalkanat, Mehmet Koray Eryaşa, Mehmet Seyfettin Alevcan, Mesut Zafer Sarı, Mete Demirgil, Muharrem Selçuk Ünal, Murat Ünlü, Murat Özenalp, Murat Saka, Mustafa İlhan, Mustafa Haluk Baybaş, Nadir Hakan Eraydın, Nail İlbey, Namık Sevinç, Necdet Tunç Sözen, Nuri Üstüner, Nuri Selçuk Güneri, Osman Başbüyük, Osman Kayalar, Osman Fevzi Güneş, Ökkeş Alp Kırıkkanat, Önder Çelebi, Ramazan Kamüran Göksel, Rasim Arslan, Rıdvan Ulugüler, Sami Yüksel, Sefer Kurnaz, Süha Civan, Süleyman Namık Kurşuncu, Şafak Yürekli, Şenol Büyükçakır, Tevfik Özkılıç, Tuncay Küçük, Turgay Yamaç, Turgut Ketken, Ümit Metin, Yalçın Ergül, Yaşar Dilber, Yavuz Kılıç, Yusuf Afat, Yusuf Volkan Yücel, Yüksel Gamsız ve Zafer Erdim İnal haklarında; 765 sayılı TCK'nın 147, 61/1, 31, 33 ve 40. maddeleri uyarınca 16 yıl hapis cezası,

5- Sanıklar Nurettin Işık, Recai Elmaz, Ahmet Şentürk, Mümtaz Can, Ahmet Topdağı, Gökhan Murat Üstündağ, Kasım Erdem, Levent Erkek, Ali Cengiz Şirin, Emin Hakan Özbek, Tülay Delibaş, Alpar Karaahmet, Bayram Ali Tavlayan, Cafer Uyar, Enver Aksoy, Adem Ceylan, Levent Ergün, Canatan Turgut, Levent Kerim Uça, Kenan Yüce, Mehmet Cem Kızıl, Murat Dülek, Oğuz Türksoy, Ömer Faruk Ağa Yarman, Sencer Başat, Suat Dönmez, Özgür Ecevit Taşcı ve Turgay Bülent Göktürk haklarında; 765 sayılı TCK'nın 147, 61/1, 59/2, 31, 33 ve 40. maddeleri uyarınca 13 yıl 4 ay hapis cezası,

6- Sanık Hakan Büyük hakkında; 5237 sayılı TCK'nın 281/1-2, 53/1-2-3, 63/1. maddeleri uyarınca 6 yıl hapis cezası,

7- Sanıklar İhsan Çevik, Abdullah Zafer Arısoy, Hüseyin Bakır, Erol Ersan, Selahattin Gözmen, Fikret Coşkun, Altan Dikmen, Osman Çetin, Murat Balkaş, Abdil Akça, Uğur Üstek, Duran Ayhan, Levent Maraş, Hakan Öktem, Mustafa Kelleci, Mustafa Aydın, İmdat Solak, Mutlu Kılıçlı, Hakan Yıldırım, Levent Güldoğan, Musa Fariz, Ertan Karagözlü, Arif Bıyıklı, Ahmet Çetin, Hüseyin Durdu, Rifat Gürçam, Embiya Şen, Ali Güngör, İsmail Karaoğlan, Ahmet Yanaral, Erdal Yıldırım, Erdinç Yıldız, Eyup Aktaş, Murat Bektaşoğlu (13364598694 TC Nolu Şeref ve Seyyide'den olma 11.02.1969 Doğumlu, Kocaeli, Derince, Sırrıpaşa Nüfusuna Kayıtlı), Recep Yavuz (41320038540 TC Nolu Muttalip ve Özgül'den olma, 01.01.1967 Doğumlu, Çorum, Sungurlu, Turan Nüfusuna Kayıtlı) ve Serhat Dizdaroğlu haklarında; Beraat

**Tebliğ Tarihi :** Gerekçeli kararın tebliği usulüne uygun olarak yapılmış olup hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

**Temyiz Edenler ve Tarihi :** 1- Cumhuriyet savcısı-21.09.2012,

2- Sanıklar ve müdafileri tarafından süresinde temyiz edilmiştir.

**Yukarıda özet bilgileri yazılı dosyanın incelenmesi sonucunda;**

Sanık Barbaros Kasar'ın isminin gerekçeli karar başlığına "Barboros" olarak, sanık Musa Farız'ın soyadının hüküm fıkrasında "Fariz" olarak, sanık Abdülkadir Eryılmaz'ın adının hüküm fıkrasında "Abdulkadir" olarak yazılmasının ve gerekçeli karar başlığına sanık Hakan Büyük'ün mahkum olduğu "Suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme" suçunun adının yazılmamasının mahallinde düzeltilmesi ve eklenmesi mümkün görülmüştür.

**A- Duruşmalı inceleme talepleri ile ilgili olarak;**

Sanıklar Adem Ceylan, Canatan Turgut, Muharrem Selçuk Ünal, Mustafa İlhan, Şenol Büyükçakır, Uğur Uzal, Yusuf Volkan Yücel, Kenan Yüce, Murat Dülek, Osman Başbüyük, Hüseyin Dilaver ve Abdullah Cüneyt Küsmez hakkında kurulan hükümler ile ilgili olarak duruşma taleplerinin süresinde yapılmamış olması, sanık Hakan Büyük açısından ise, hükmedilen cezanın süresine göre koşulları bulunmadığından sanıklar müdafilerinin duruşmalı inceleme istemlerinin CMUK'un 318. maddesi uyarınca **REDDİ**,

**B- Ceza Usul Hukukuna İlişkin İleri Sürülen İtirazların İncelenmesinde;**

**1- Atılı suçun askeri suç olduğu, bir kısım sanıkların birinci sınıf askeri hakim-savcı oldukları ve yargılama yapma görev ve yetkisinin genel adliye mahkemelerinde olamayacağına ilişkin olarak;**

Askeri mahkemelerin görev alanlarının, asker kişilerin sadece askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalarla sınırlı tutulması, sanıkların üzerlerine atılı "Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren men etme" suçunun 6352 sayılı Kanunun 75. maddesi ile değiştirilen 3713 sayılı Kanunun 10. maddesinde sayılan suçlar kapsamında kaldığı, Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı işlenen suçlara ait davaların her halükarda adliye mahkemelerinde görüleceği nazara alındığında, bir kısım sanıkların iddia olunan suçun askeri yargıda görülmesi gerektiğine ilişkin itirazları yerinde görülmemiştir.

**2- Yüklenen suçta katılmanın mümkün olup olmadığına ilişkin olarak;**

Ceza davalarına katılmada mağdurun doğrudan zarar görme ihtimalinin bulunması gerektiği, tüm Yargıtay Ceza Dairelerince kabul edilen bir ilkedir. Devletin varlığı ve fonksiyonlarının icra edilmesindeki menfaatler, tek tek fertlerin de menfaatini kapsamaktadır. Bu bakımdan bu suçların korunmasındaki menfaati kolektif anlamda anlamak gerekir. Siyasi iktidarın yetkilerini ve iktidarını tayin eden Anayasadır. Hakimiyetin sahibinin millet olduğu ve siyasi iktidarın onun adına Anayasanın kabul ettiği esaslara uygun olarak, millet adına kullanıldığı artık günümüzde tartışılmayan bir konudur. Siyasi iktidarın asıl sahibi millet olup, hükümet bu görevi millet adına yerine getirmektedir.

Devletin yürütme gücünün icra organı olan hükümetin, bir bütün olarak varlığına ve fonksiyonlarına yönelen saldırılarda, Devletin varlık ve güvenliği ile Anayasal düzenin zarar göreceği olmasının yanında, icraya konulacak fiiller neticesinde, bir kısım sanıklarca hazırlanan listelerde isimleri bulunan kişi veya kurumların da doğrudan zarar göreceği olması karşısında, gerekçeli karar başlığında yer alan şahıs ve kurumların davaya katılmaları konusunda verilen ara kararda bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

### ***3- Dijital delillerin elde edilmesinde hukuka aykırı bir durumun bulunup bulunmadığına ilişkin olarak;***

Bir gazeteci tarafından 19 adet CD, 10 adet ses kaseti ve 2229 sayfa yazılı belge İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına bir tutanak ile teslim edilmiş, el konulmasına ilişkin Cumhuriyet Başsavcılığının el koyma işlemi süresinde nöbetçi hakimliğe onaylatılmış, aynı karar ile yazılı belgeler ve dijital veriler üzerinde CMK'nın 127 ve 134. maddeleri gereğince inceleme kararı verilmiştir. Hakim kararına istinaden, teslim edilen 19 adet CD'nin imajları CMK'nın 134. maddesi kapsamında alınmıştır.

Usulüne uygun olarak alınan arama, elkoyma ve inceleme işlemlerine ilişkin hakim kararına istinaden, Gölcük Donanma Komutanlığı İstihbarat kısmında arama işlemi askeri makamların katılımı ile gerçekleştirilmiş, ele geçirilen yazılı ve dijital deliller tek tek tutanağa yazılmış, CMK'nın 119, 127, 134. maddeleri gereğince ele geçen ve el konulan dijital verilerin imajları alınmıştır. Cumhuriyet savcısının gözetimi altında, askeri makamlar tarafından yapılan tüm arama ve el koyma işlemleri başından sonuna kadar görüntü olarak kaydedilmiştir.

Sanık Hakan Büyük'ün evi de, usulüne uygun olarak alınan hakim kararına binaen aranmış ve yapılan arama neticesinde bulunan ve içerisinde suçla ilgili dijital verilerin bulunduğu anlaşılan flash belleğe el konulmuş ve usulüne uygun olarak imajı alınmıştır.

Her üç işlemde de dijital delillerin elde edilmesi ve incelenmesinde, başta Hizbullah terör örgütü olmak üzere, PKK-KCK ve diğer terör örgütlerine ilişkin davalardaki Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve 9. Ceza Dairesi'nin istikrarlı içtihatlarına uygun olarak her hangi bir hukuka aykırılık görülmemiştir.

### ***4- Sanıkların adil yargılanma haklarının ihlal edildiği ve savunma haklarının kısıtlandığına ilişkin olarak;***

Sanıklar ve müdafilerine, iddianameler ve eklerinin tamamının verilmiş olduğu, iddianamede ileri sürülen delillerin tek tek okunduğu, sanıklar ve müdafilerinin hiçbir yasal ve fiili kısıtlamaya maruz kalmadan planladıkları süre kadar ve diledikleri şekilde savunma yaptıkları, üzerlerine atılı suçla ilgili olarak iddia makamı tarafından ileri sürülen delilleri duruşmalar sırasında ve vermiş oldukları dilekçelerde irdeledikleri, bazı tanıkların duruşmada dinlenmemesinin, mevcut deliller ve bu delillerin niteliği karşısında, yargılamaya bir yenilik getirmeyeceği ve suçun sübutu açısından maddi gerçeğin ortaya çıkmasına hizmet etmeyeceği gerekçesiyle mahkemece reddedilmesinin eksik soruşturma

olarak değerlendirilemeyeceği, sanıklar müdafilerinin duruşmalara katılmamaları sonrası mahkemece sanıklara zorunlu müdafii atanması için defalarca İstanbul Barosu'na yazı yazıldığı, Baro tarafından yazılan müzekkerelere olumsuz cevap verildiği, sanıklara müdafii tayini yapılmadığı, bu süreçte mahkemenin birçok kez duruşmaları ertelediği, bu durumun mahkemece hakkın kötüye kullanılması olarak değerlendirildiği, savunma hakkının kötüye kullanılmasının yargılamanın yürütülmesi mecburiyeti nazara alındığında korunmayacağı, sanıkların savunma haklarının güvence altına alınması amacıyla ihdas edilen CMK'nın 150/3, 188/1 ve 289/1-e maddelerindeki hakların, öngörülen amaçlar dışında kullanılması nedeniyle, savunma hakkının kısıtlandığı ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği yönündeki itirazların yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

### **C- Esasa İlişkin İleri Sürülen İtirazların İncelenmesinde;**

#### ***1- Dijital delillerin hukuka uygun bir delil sayılıp sayılmayacağına ilişkin olarak;***

Sanıklar tarafından da doğruluğu kabul edilen 1. Ordu Plan Seminerinde kaydedilen ses kayıtları ve OEYTS (Olasılığı En Yüksek Tehlikeli Senaryo) isimli belgedeki hususlar ile sanıklar ve müdafilerince sahteliği ileri sürülen dosyada mevcut 11, 16 ve 17 nolu CD'lerde bulunan Balyoz Güvenlik Harekat Planı, Oraj Hava Harekat Planı, Suga Harekat Planı, Çarşaf ve Sakal Eylem Planı isimli dijital belgeler arasındaki benzerlikler ve birbirini teyit edici özellikler, belgelerin gerçekliği konusunda ulaşılan sonucu doğrulamaktadır.

Balyoz Güvenlik Harekat Planı, 1. Orduda yapılan Plan Seminerinde OEYTS adı altında örtülü biçimde ve gizli olarak tartışılmış, bu kapsamda oluşturulan suça konu belge ve listelerin; Savcılığa teslim edilen CD'ler arasında bulunan 11, 16 ve 17 nolu CD'ler ile Gölcük Donanma Komutanlığı'ndaki aramada ele geçen bilgisayar harddiski ve CD'ler ile Eskişehir'de sanık Hakan Büyük'ün evinde ele geçirilen flash bellek içerisinde yer aldığı görülmüştür.

Gölcük Donanma Komutanlığı İstihbarat Kısım Amirliğinde ele geçirilen poşetler içerisinde bulunan delil niteliğindeki dijital malzemelerin sanık Kemalettin Yakar'ın kontrol ve denetiminde olduğu, bu malzemelerden arama öncesinde de haberdar olduğu dinlenen tanık anlatımlarından sabittir.

Bir kısım sanıklarca düzenlenen ve ıslak imzalı olan belgelerin aynı zamanda askeri mahaller ile bir kısım sanıklardan elde edilen dijital belgeler arasında da taranmış olarak bulunması, bu durumun teyit edici niteliği ve yukarıda sayılan nedenlerden dolayı, dijital delillerin sıhhatine ilişkin olarak mahkemenin kabulünde ve hukuki değerlendirmesinde bir isabetsizlik görülmemiştir.

Nitekim, sanık Cem Aziz Çakmak müdafininin başvurusu üzerine verilen AIHM'nin (Başvuru no: 58223/10, Cem Aziz ÇAKMAK v. Türkiye kararı) ve sanık Çetin Doğan müdafininin başvurusu üzerine verilen (Başvuru no: 28484/10, Çetin DOĞAN v. Türkiye kararı) kararlarında yargılama konusu dava ile ilgili olarak özetle; "... AIHM, ceza dosyasının, başvuranın kovuşturulmasına neden olan suçu işlemiş olabileceği konusunda objektif bir gözlemciyi ikna edebilecek



bilgiler içerdiği kanaatindedir...", "... Bir suç işlemiş olabileceğine dair hakkında makul şüphe oluşturacak "inandırıcı nedenlere" dayanarak yakalanıp tutuklandığına karar vermek gerekmiştir.", "... Mahkeme, somut olayda başvuranın tutuklanmasının yasaya aykırı olarak nitelendirilmesi konusunda ulusal otoritelerce ileri sürülen yasal hükümlerin davada uygulanması ve yorumlanmasının keyfi veya mantıksız olduğu sonucunun ortaya çıkmadığı kanaatindedir." şeklindeki tespitler de, dosyadaki delillerin, suçun sübutuna ve yazılı şekilde nitelendirilmesine esas alınabileceğini teyit eder niteliktedir.

## ***2- Plan seminer çalışmasında, darbe çalışmalarının ele alınıp alınmadığına ilişkin olarak;***

Bir gazeteci tarafından teslim edilen yazılı belgeler arasında 12 Eylül 1980 askeri darbesine ilişkin belgelerin bulunması ve bu belgelerin konu başlıkları ve içeriklerinin dava konusu plan ile paralel olması, Gölcük'teki Donanma Komutanlığı'nda ele geçirilen 1 nolu CD içerisindeki sanık Süha Tanyeri'nin el yazısı notlarındaki hususlar birlikte değerlendirildiğinde, 12 Eylül 1980 askeri darbesinin dayanağını oluşturan Bayrak Harekat Direktifi ve bu direktif doğrultusunda hazırlanan belgelerin, Balyoz Harekat Planı ve Eklerinin hazırlanması sırasında sanıklarca örnek alındığı,

Bir kısım sanık ve tanıkların beyanları ve askeri bilirkişi raporundan da anlaşılacağı üzere, plan seminerlerinde somut olarak gerçek kişiler ve kurum isimleri verilerek, siyasi görüş ve açıklamaları da vurgulamak suretiyle sunum yapılması ve bir tehdit algılamasından bahsedilmesinin yerleşik uygulamalara aykırı olacağı,

Plan seminerinde kullanılması amacıyla hazırlanan yansılardan bir kısmında geçen ifadeler, sanık Faruk Oktay Memioğlu'nun ikametinde yapılan aramada ele geçirilen ajandadaki ifadeler, "1. Ordu Komutanlığı Harekat Başkanlığı Tamamlanan Faaliyetler" ana başlıklı belgede plan seminerinde "savaşan düşman" konusunun irdelendiğinin belirtilmesi gibi hususlar birlikte değerlendirildiğinde plan seminerinin o dönem yürürlükte bulunan mevzuat, askeri teamüller ve gereklilikler çerçevesinde yapılmadığı,

Balyoz Harekat Planı çerçevesinde; aynı amaca matuf olarak, aynı dönemde ve fakat farklı birimlerde görev yapan personele ilişkin listelerin hazırlanmasının güçlüğü, Kuvvetlere ilişkin Personel Sistemi Bilgi Bankalarına ulaşım yetkisi olmayan kişilerce personelin kıdem ve rütbelere kadar düzenlenmesinin imkansız oluşu, belgeler ve olguların ilgilendirdiği alanın genişliği, belgelerin ele geçirildiği yerlerin niteliği ve sanıklarla olan ilişkisi de ele geçirilen belgelerin Türk Silahlı Kuvvetleri personeli içerisinde kendine yer edinmiş illegal bir cunta yapılanması tarafından hazırlandığı, kurum dışındaki kişilerce bu nicelik ve nitelikte bir çalışma yapılmasının mümkün olamayacağı,

1.Ordu Komutanlığı Plan Seminer Çalışmasında OEYTS'nin oynanması teklifinin Kara Kuvvetleri Komutanlığı Ocak 2003 tarihli mesaj emri ile kabul edilmemesine rağmen, 1.Ordu Komutanlığının önce Kara Kuvvetleri Komutanlığına OEYTS içermeyen plan çalışmasını gönderdiği, buna karşılık

OEYTS içeren plan çalışmasını ise amaç suçun işlenmesi doğrultusunda bağlı birliklere gönderdiği ve içeriğinde, "planın Olasılığı En Yüksek Tehlikeli Senaryo isimli jenerik bir plan şeklinde "GİZLİ" gizlilik derecesinde ve özel seçilmiş sınırlı sayıda personelin katılımı ile icra edilecek bir plan seminerinde deneneceği ve müzakere edileceği"nin bildirildiği,

Balyoz Harekat Planında öngörülen askeri darbenin gerçekleşmesi sonrasında bir milli mutabakat hükümetinin kurulması planının, Balyoz Harekat Planına paralel olarak hazırlanan Suga Harekat Planının eklerinden olan "Yeniden Yapılandırma Faaliyetleri" isimli belgede, seminer ses kayıtlarında ve seminere ilişkin Genelkurmay Başkanlığı gözlemcileri tarafından hazırlanan sonuç raporunda mevcut olduğu,

Yukarıda bahsedilen tüm hususlar birlikte değerlendirildiğinde; “özel seçilmiş sınırlı sayıda personel”den olan bir kısım sanıklarca gerçekleştirilen Plan Seminer Çalışmasında, amaç suçun icrası kapsamında çalışmaların ve darbe provasının yapıldığı sonucuna varılmaktadır.

Plan seminer çalışmasında bir kısım sanıkların yapmış oldukları sunumların içeriği, Balyoz Harekat Planının hayata geçirilmesi adına hazırlanan planlar, Kuvvetlerce oluşturulan listeler, Milli Mutabakat Hükümeti ismiyle harekat sonrasında işbaşına getirilmesi planlanan hükümette kimlerin yer alacağına dahi belirlenmiş olması, hukuk devletinde ve demokratik sistemlerde kabul edilemez eylemlerdir. Plan seminerinde yapılan sunumlar ve belgelerde geçen ifadeler ile sanıkların, hukuk devleti esasına dayalı toplum düzeninin bozulmasını, insan hak ve özgürlüklerinin yok edilmesini, bireysel hakların ve demokratik düzenin dayanağını oluşturan Anayasal prensiplerin ihlalini, halkın korku ve paniğe kapılması sonucu toplumdaki siyasi, ekonomik ve sosyal yapının büyük ölçüde zarar görmesini, cebir ve şiddet yöntemleri ile icraatlarını onaylamadıkları meşru ve siyasal iktidarın düşürülmesini hedefledikleri, sanıkların başlamış oldukları icrai hareketleri neticesinde suç ile korunan hukuki değerlere yönelik ağır ve muhakkak bir tehlikenin doğmuş olduğunda, dosya kapsamı itibari ile kuşku bulunmamaktadır.

***3- Plan seminer çalışmasında yer almayıp da, Balyoz Harekat Planı kapsamında, tedhiş planları ve listelerin oluşturulmasında görev alan sanıklarla ilgili olarak;***

Bir kısım sanıkların Plan Seminer Çalışmasında yer almadıkları görülmektedir. Bu sanıkların; Balyoz Harekat Planının hayata geçirilmesi için gerekli görülen kargaşa ortamının oluşturulması ve ortamın şekillendirilmesi amacıyla eylem planlarının hazırlanması, istihbari çalışmalara katılma, bu çalışmalarda görev yapacak personelin belirlenmesi, bir kısım çalışmalara ilişkin belgelerin hazırlanması şeklinde farklı görev alanlarında aktif rol aldıkları anlaşılmaktadır. Bu sanıkların Balyoz Harekat Planından haberdar oldukları ve bu amaçla aktif rol alarak cunta yapılanmasının faaliyetlerine asli maddi fail olarak katıldıkları da kabul edilmiştir.

Bunların dışında, sanıklar tarafından hazırlandığı iddia ve kabul edilmeyen bir kısım belgelerde veya listelerde sadece isimleri bulunan, kendilerinin aktif rol almadığı, görevlendirildikleri konu ile ilgili her hangi bir çalışma yaptıkları, mahkumiyete yeterli delil ile kanıtlanamayan sanıkların ise Balyoz Harekat Planından haberdar oldukları ve bu faaliyetlere katıldıkları hususunda kuşkuların bulunması nedeniyle bu sanıklar açısından atılı suçun sanıklar tarafından işlendiğinin sabit olmadığı kanaatine varılmıştır.

**4- Askerlerin emir komuta zinciri altında çalıştıkları, astın üst tarafından verilen emirleri yapmak zorunda kalması nedeniyle astın cezalandırılmayacağına ilişkin itirazlarla ilgili olarak;**

Anayasamızın 137. maddesindeki amir hükme göre, kanunların suç olarak kabul ettiği konularda amirin emrinin yerine getirilmesi astı sorumluluktan kurtarmaz. Sanıkların emir gereği seminere katıldıkları, bu nedenle de ceza verilemeyeceğine ilişkin savunmalarına itibar edilemez. İddia ve kabulde de suçun sübutu bakımından sadece plan seminerine katılma esas alınmamış, sanıkların hukuki durumları bilerek ve isteyerek gerçekleştirilen suç konusu diğer eylemlerle birlikte değerlendirilmiştir. Plan seminer çalışmasına katılmayıp da dosyada sanık olanlarca ast üst ilişkisi çerçevesinde yapılan görevlerin, sanıkların kastı açısından atılı suçun oluşumunda göz önünde bulundurulması gerektiğine yönelik bir itirazda bulunulmamıştır.

**D- Suçun vasıf ve mahiyetine yönelik yapılan itirazlara gelince;**

“Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren men etme” veya 5237 sayılı TCK’daki adı ile “Hükümete karşı suç” şeklinde isimlendirilen sanıklara atılı suç nedeniyle karara bağlanan davanın, genel adliye mahkemelerinde ilk kez görülmesi ve daha önce Yargıtay tarafından bu konuda verilmiş bir içtihat bulunmaması nedenlerinden dolayı, temyizlerin kapsamı da nazara alındığında, suç vasfının ve sanıkların hukuki konumlarının belirlenmesi yönünden atılı suçun yasal unsurları üzerinde durmanın faydalı olacağı düşünülmüştür.

**1- Bu suç ile korunmak istenen hukuki değer nedir?**

Bu suçun ihdasında göz önünde bulundurulacak olan menfaat, hukukun himaye ettiği menfaattir. Hedefin gerçekleştirilmesi için başlanılan icrai hareketlerin tehdit veya ihlal ettiği özel ve yakın menfaat nedir? Bunun üzerinde durmak gerekecektir.

Siyasi iktidar, millet tarafından hükümete belirli bir zaman ve şartlar altında emanet edilmiş olan yetkidir. Demokratik ülkelerde hakimiyet millete aittir. Siyasi iktidarın mahiyeti ve teşekkülü ise, hakimiyet iradesinin tayin ettiği kurallara göre gerçekleştirilir. Siyasi iktidar aynı zamanda, başkaları için emir verme, bu emirlere riayet ettirme kuvvetidir. Ülke ve millet mefhumlarını bir birlik ve siyasi organizasyon halinde ortaya koyan unsur, siyasi iktidardır.

Siyasi iktidar, Devletin en yüksek organlarına ait bir iktidar olup prensip kararları ile ilgili fonksiyonları görmektedir. Prensip mahiyetindeki kararlar, siyasi mahiyetteki fonksiyonlardır. Diğer taraftan, yürütme organı adı verilen

siyasal organ, hem siyasi ve hem de idari yetki ve fonksiyonu kullanmaktadır. Yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanı da siyasi ve idari iktidarın başı durumundadır. Bakanlar Kurulu, bir organ olarak 'siyasi iktidarı' temsil etmekte, her bir bakanlık ise idari mekanizmayı ve dolayısıyla 'idari iktidarı' meydana getirmektedir. İdari iktidar, yüksek Devlet organlarına tabidir ve onların kararlarını yerine getirir. Hususi haller ve şahıslarla ilgili, olaylara mahsus kararlar ve uygulama, idari iktidarı meydana getirmektedir.

Gerek 765 sayılı TCK'nın 147. maddesi ve gerekse 5237 sayılı TCK'nın 312. maddesi ile korunmak istenen Hükümet'tir. Başbakan ve bakanlardan müteşekkil Bakanlar Kurulu, kendisini oluşturan bakanların şahsından soyutlanmış bir icra organıdır. Siyasi icra fonksiyonu, şahısların dışında kabine tarafından yürütülmektedir. Bu suç ile 'siyasi iktidarı' temsil eden Bakanlar Kurulunun fonksiyonları korunmak istenilmektedir.

Hükümetin ortadan kaldırılması fiili, Bakanlar Kurulunu oluşturan tüm üyeler aleyhine işlenirken, Hükümetin görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellenmesi fiili başbakan veya bakanlıklar aleyhine de işlenebilir. Ancak bu durumda tüm Bakanlar Kurulunun etkilenmesinin amaçlanıp amaçlanmadığına bakılmalıdır.

## **2- Bu suçun faili kim olabilir?**

765 sayılı TCK'nın 147 ve 5237 sayılı TCK'nın 312/1. maddelerinde suçun faili açısından özel bir sıfat veya görev zikredilmediği için, her hangi bir kimse bu suçun faili olabilir. Vatandaş, yabancı, belirli bir görevle yükümlü kimsenin suç faili olabilmesi bakımından bir ayrıcalık yoktur. Maddenin himaye ettiği konu, siyasi iktidarın mevcudiyet ve devamı olduğuna göre bu menfaatleri ihlal eden her kimse, vasfına bakılmaksızın suç faili olabilir. Ancak bu suçun oluşabilmesi için sonucu gerçekleştirmeye elverişli icra hareketleri aranacaktır. İcra hareketlerinin tespitinde bu eylemlere katılanların nitelikleri ve sayısı neticeyi gerçekleştirmeye elverişli olmalıdır. Dolayısıyla her hangi bir kimse tekil olarak bu suçu işleyemez. Bu suç, çok failli suçlardandır. Amaç suçun yerine getirilmesi konusunda çok iradenin birleşmesi gereklidir. Çok kişinin hedef suç için bir araya gelmesi de tehlike doğurduğu için, netice zarar doğmasa bile tehlike hali kanun koyucu tarafından cezalandırılmaktadır.

Bu suçun oluşumu için bir terör örgütünün varlığı şart değildir. Amaç suçun gerçekleştirilmesi için oluşturulan yapının elverişli olması yeterlidir. Bu elverişlilik; suçun mahiyeti, aşamalarda görev alacak kişilerin sayısı ve nitelikleri, yapı içerisinde geçerli olan disiplin, gizliliğe riayet, özel iletişim metotlarının kullanılması ve sahip olunan araç ve gereçler açısından aranmalıdır. Sonucu elde etmeye elverişli yapıdaki tüm oluşumlar; askeri cunta, sendika, kulüp, dernek gibi oluşumlarda yer alan tüm kişiler diğer koşulları sağlamak kaydı ile bu suçun faili olabilir. Nitekim Sivas Davası olarak bilinen davanın temyiz aşamasında, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 04.05.2001 tarih ve 2000/3160 Esas-2001/1471 Karar sayılı ilamında; 765 sayılı TCK'nın 146. maddesinde düzenlenen Hükümeti cebren ıskat suçu ile aynı mahiyetteki Anayasayı ihlal

suçunu işlemek için “...bu suçun işlenmesi için önceden oluşturulmuş, silahlı olsun veya olmasın, bir örgüt veya çete bulunmasında zorunluluk olmadığı...” belirtilmiştir. Dolayısıyla, 5237 sayılı TCK’nın 302/1, 309/1, 311/1 ve 312/1. maddelerinde düzenlenen ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası öngörülen suçlarla ilgili olarak bir terör örgütünün varlığı şart değildir. Yeter ki, sonucu gerçekleştirmeye elverişli sayıda ve nitelikte kişi elverişli vasıtalarla ve suç teşkil eden cebir ve şiddete dayalı fiillerle amaç suçun icra hareketlerine başlamış olsun.

### **3- Fiilde aranan koşullar nelerdir?**

Suçun düzenlendiği kanun maddelerinde, fiilin niteliğine ilişkin bir ifade kullanılmamıştır. Bu nedenle hükümete karşı işlenecek suçlarda hareket, serbest hareketlidir. Diğer bir deyişle, suça ait hareketin belirli bir şekilde işlenmesi şart koşulmamış, hareketin mahiyeti bağlayıcı olarak sayılmamış ancak neticeye elverişli olması gerekli görülmüştür. Neticenin gerçekleşmesine elverişlilik, tekil olarak her bir sanığın eylemi üzerinden değil, tüm sanıklarca paylaşılan görevler doğrultusunda gerçekleştirilen veya gerçekleştirilmesi planlanan eylemler üzerinden değerlendirilmelidir.

Siyasi iktidarın ortadan kaldırılması için bir araya gelen oluşum tarafından icra edilecek stratejilerin bulunması gerekir. Öncesi ve sonrası planlanmadan ani bir hareketle bu suçun işlenmesi mümkün değildir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerine yönelik olarak hükümeti ortadan kaldırma veya görevlerini yapmasını kısmen de olsa engellemeye teşebbüs etme suçunun işlenme biçimlerinden yola çıkarak bu suçun icra aşamalarına kısaca değinecek olursak;

Birinci olarak, mevcut durum ile ilgili tüm bilgilerin toplanması, amaç suçun gerçekleştirilmesi için gerekli insan gücü, teçhizat, araç ve gerecin temini, programların kararlaştırılması gibi belirli şartların yerine getirilmesi gerekir. Bilgi toplamanın amacı, siyasi iktidarın ortadan kaldırılması durumunda, bu harekete destek verecek veya engelleyecek kişiler, kamu görevlileri, kamu kurumları, özel şirketler, dernek, vakıf, sendika, üniversite v.b. çeşitli kişi ve kurumlar hakkında bilgi toplamak ve bu bilgileri belirli eğilimlere göre tasniflemek gerekecektir. Bu aşamada ayrıca, siyasi iktidara yapılacak hedeflenen müdahaleleri detaylı olarak planlamak gerekecektir.

İkinci olarak, mevcut siyasi iktidarın ortadan kaldırılmasının gerektiği kanısının kamuoyunda oluşturulması için kargaşa ortamının meydana getirilmesi, güven ortamının zedelenmesi, siyasi iktidarın olaylara muktedir olamadığı fikrinin toplum nezdinde kabul görmesinin sağlanması gerekecektir. İkinci aşama, eylem planlarının devreye sokulması ile hayat bulur. Yasadışı gösteri ve yürüyüşler ile hükümetin icraatlarının protesto edilmesi, basın yayın ve kitle iletişim araçları kanalı ile bir müdahalenin gerekliliğinin üzerinde durulması, faili meçhul cinayetlerin işlenmesi, devreye sokulacak sadece birkaç örnek eylem planıdır.

Üçüncü olarak, yürütme organının etkinliğini azaltmak ve istismar edilecek bir güvenlik kaygısı oluşturmak amacıyla, olağanüstü hal ve ardından sıkıyönetim

ilan ettirilmesi ve hükümetin ortadan kaldırılması aşaması devreye sokulacaktır. Stratejik planın bu aşamasında tüm lojistik faaliyetlerin aksamadan yürümesi için, araç gereç sağlama, gıda, sağlık, nakliye v.b. sosyal hayatın devamı adına lüzumlu faaliyetlerin kontrol ve denetiminin sağlanması için hassas, öncelikli ve özellikli belirli yerlere daha önceden tespit edilmiş hükümeti ortadan kaldırma işine müzahir ve taraftar kişilerin getirilmesi gerekeceği gibi, hükümeti ortadan kaldırma faaliyetlerine sıcak bakmayıp da engel olacak kişilerin de özel oluşturulmuş ekipler tarafından yakalanıp gözaltına alınması, önceden belirlenmiş belirli yerlerde alıkonması, tutuklanıp tutukevlerine sevk edilmesi ve amaca ulaşmada karşılaşılan engellerin kaldırılması gerekecektir.

Dördüncü olarak, kamu kurum ve kuruluşlarında kontrolün sağlanması sonrası, ilk başta belirlenen kişilerden oluşacak bir yürütme organının oluşturulması, devlet kurumlarının yeniden yapılandırılması ve amaçlanan politik düzenin oluşturulması gerekecektir.

#### ***4- “Elverişli icra hareketleri”nden ne anlaşılmalıdır? Cebir ve şiddet tüm aşamalarda zorunlu mudur?***

5237 sayılı TCK'nın 312/1. maddesinde düzenlenen suç, cebir ve şiddet kullanmak suretiyle işlenebilir. Buradaki cebir ve şiddet, bireylerin iradeleri zorlanmak suretiyle ifsat edilerek gerçekleştirilmesi şeklinde anlaşılmalıdır. Cebirin bulunması, 765 sayılı TCK'nın 147. maddesinde düzenlenen halinde de aranan bir unsur olmakla birlikte, suçun tamamlanması için 'iskat' veya 'men' neticelerinden birinin varlığı gerekli görülmüş, 5237 sayılı TCK'nın 312/1. maddesinde düzenlenen şekilde ise maddi bir neticenin doğumu aranmamış, teşebbüs edilmesi yeterli görülmüştür.

Cebir ve şiddet unsuru icra hareketlerinin tüm aşamalarındaki eylemlerde aranacak mıdır? Yoksa suçun mahiyeti gereği cebir ve şiddet yöntemi uygulanmadan amaçlanan sonucun elde edilemeyeceğinin kabulü mü gerekir? Türk Ceza Kanunu ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu çerçevesinde ele alınan TCK'nın 302/1 ve 309/1. maddelerinde düzenlenen suçlarda Yargıtay 9. Ceza Dairesinin geliştirdiği “vahim eylem” kavramı TCK'nın 312/1. maddesinde düzenlenen suç açısından da aranacak mıdır?

5237 sayılı TCK'nın 302/1. maddesinde 3713 sayılı Kanunda sayılan amaçlara yönelik “... bir fiil”den bahsedilmektedir. Kanunun ilk halinde “... elverişli bir fiil” şeklindeki düzenleme 29.06.2005 tarih ve 5377 sayılı Kanunun 36. maddesi ile değiştirilmiş ve “elverişli” kelimesi madde metninden çıkarılmıştır.

765 sayılı TCK'nın gerek 125 gerekse 146. maddelerindeki suçlarla ilgili olarak yıllardır süregelen uygulamalarda hep eylemin “matufiyet” ve “vahim” olması aranmıştır. Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak suçu ile Anayasayı ihlal suçu açısından, eylemlerin vahim olması gerektiği konusu kanun düzenlemesinde bulunmamasına rağmen, uygulamada belirli suçların işlenmesi vahim eylem şeklinde tarif edilmiş ve yerleşmiştir. Bu maddelerde düzenlenen suçlar; tehdit veya şiddet içeren baskı, korkutma, yıldırma, sindirme gibi yöntem

ve eylemlerle işlenebileceğinden maddede sayılan amaçlara yönelik olarak işlenen şiddet eylemleri bu suçun oluşması için yeterli sayılmıştır.

Yargıtay 9. Ceza Dairesi ve Yargıtay Ceza Genel Kurulu da, TCK'nın 302/1 ve 309/1. maddelerindeki suçların oluşabilmesi için cebir ögesini zorunlu görmüş, ayrıca cebrin, öngörülen sonucu elde etmeye, suça konu değerleri tehlikeye düşürmeye yeterli ve elverişli olmasını da aramıştır. Yargıtay, maddede gösterilen tehlikeyi oluşturmaya yönelik eylemde, sonuca uygun ve elverişli araçları aramakta ve bunu suçun işlendiği yer, zaman ve neticeleri ile birlikte değerlendirmektedir.

Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak suçu ile Anayasayı ihlal suçunun oluşumunda Yargıtay tarafından aranan elverişli fiillerin neler olduğuna bakacak olursak; Kişilerin kaçırılması, öldürülmesi, yaralanması, uçak kaçırma, gasp, ev ve işyerlerine veya kamu tesislerine zarar verilmesi, terör ortamı yaratmak için bomba patlatılması, kundaklama, güvenlik güçleriyle silahlı çatışma, roketle saldırı, silahlı taciz v.b. eylemler bu suçlar açısından sonucu elde etmeye uygun ve elverişli araç suçları olarak kabul edilmiştir.

Bu iki suçu hedeflenen amaçlar açısından irdelenecek olursak; Anayasayı ihlal suçu açısından, bütün bu eylemlerde amaç anayasal sistemin ortadan kaldırılması ya da değiştirilmesidir. Dolayısıyla, Anayasayı ihlal suçunun manevi unsuru, hükümeti kimin oluşturduğu ve bu siyasi iktidarın ortadan kaldırılması değil, anayasanın öngördüğü düzenin zorla değiştirilmesi ya da ortadan kaldırılmasının hedeflenmiş olmasıdır. Burada ülkenin farklı yerlerinde vahim eylemler işlenmekle, adeta mevcut hükümetlere boyun eğdirilerek kendilerinin hedefledikleri yönetim biçiminin yürürlüğe girmesi sağlanmak istenilmektedir.

Örneğin; bugüne kadar 3713 sayılı Kanun ve 765 sayılı TCK'nın 146 ve 5237 sayılı TCK'nın 309/1. maddesinden haklarında dava açılan sanıkların üyesi buldukları veya nam ve hesabına suç işledikleri, sağ veya sol ideolojilere sahip silahlı terör örgütlerinden Hizbullah, El-Kaide, DHKP/C, TIKKO v.s. örgütlerin amaçları, "Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önleme"ye yöneliktir. Siyasi iktidarın ideolojisi, hükümeti oluşturan siyasi partilerin farklı programlara sahip olmasının bu örgütler açısından bir önemi bulunmamaktadır.

Aynı şekilde, Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma amacına yönelik gerçekleştirilen vahim eylemler ile de ülkenin bir bölgesinin bölünerek ayrı bir yönetim ve devlet yapısı hedeflenmektedir. Uzun yıllara ve ülkenin farklı bölgelerine yayılmış olan bu vahim eylemler ile mevcut hükümetlere boyun eğdirme ve taleplerinin karşılanması hedeflenmektedir. Bu amacı taşıyan örgütlerin de mevcut hükümetin kendisi ile amaç suç bakımından bir sorunları yoktur.

Örneğin; 3713 sayılı Kanun ve TCK'nın 302/1. maddesi uyarınca açılan davaların tümü, maddede sayılan "Devletin egemenliği altında bulunan

topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik bir fiil işlenmesi” iddiası ile PKK-KCK silahlı terör örgütünün hedeflediği amaca ilişkindir. Bu örgütün amacı “Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik” olup, bu hedef doğrultusunda işlenen “vahim eylem” şeklinde nitelendirilen ve yukarıda örnekleri sayılan eylemler, 765 sayılı TCK’nın 125, 5237 sayılı TCK’nın 302/1. maddesinde suç olarak düzenlenmiştir. Bu eylemler haddi zatında amaç suçun gerçekleştirilmesi yolunda işlenen araç suçlardır.

765 sayılı TCK’nın 147, 5237 sayılı TCK’nın 312/1. maddesinde düzenlenen Hükümeti ortadan kaldırma veya görev yapmasını kısmen de olsa engelleme suçu açısından yukarıda bahsedilen hususların varlığına, amaç suç işleme yolunda araç suç işlenmesine gerek var mıdır?

Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak suçu ile Anayasayı ihlal suçunda, amaçladıkları hedeflere ulaşmak için örgütler siyasi iktidara taleplerini kabul ettirmek için yıldırana kadar ve hedeflerine ulaşana kadar mücadelelerine devam ederler. Ülkenin farklı yerlerinde, farklı hedeflere yönelik vahim eylemlerde bulunurlar. Taki talepleri yerine getirilsin. TCK’nın 302/1 veya 309/1. maddelerinde düzenlenen suçlar açısından, hükümeti kimin temsil ettiğinin bir önemi yoktur. Önemli olan mevcut hükümetin bu örgütlerin amaçlarını gerçekleştirmelerine imkan sağlayıp sağlamadığıdır. On yıllarca süren mücadelelerinde farklı programlara sahip birçok hükümet işbaşına gelmesine rağmen bu örgütler gerek toprak bütünlüğü açısından gerekse anayasal rejim açısından mücadelelerine devam etmişlerdir.

Oysaki 765 sayılı TCK’nın 147 ve 5237 sayılı TCK’nın 312/1. maddesinde düzenlenen suçta, bir araya gelen ve hedef belirleyen oluşumun terör örgütü olmasına gerek yoktur ve bu oluşumun hedefinde TCK’nın 302/1 ve 309/1. maddelerinde düzenlenen suçların tersine, siyasi iktidarın bizzat kendisi vardır. Siyasi iktidarın ıskat edilip oraya kendilerinin tasvip ettiği kişilerin gelmesini hedefler. Oluşum, kendi amaç ve çıkarlarına aykırı gördüğü siyasi iktidar temsilcilerinin görevi bırakmasını ve mevcut siyasi iktidarın yerine kendi amaç, çıkar ve ideolojilerine uygun kişilerden oluşacak ve kendi güdümlerinde fonksiyon icra edecek yönetimleri işbaşına getirmeyi hedefler. Özellikle genel seçimler sonrası meşru yollarla, halk iradesi ile oluşturulan Yasama ve Yürütme erklerini kullanmaya mezun siyasi yapılanmaları içlerine sindirememeye veya kendi menfaatlerinin çakışması durumunda, demokratik yollarla bu siyasi iktidar ile mücadele etmek yerine, kendi menfaat ve ideolojilerine uygun yapıdaki kişilerin siyasi iktidarı elde etmesi için hukuk dışı yollarla mevcut siyasi iktidardan kurtulma yollarına bakma ve bunun gerçekleşmesi için antidemokratik müdahaleleri gerçekleştirme, TCK’nın 312/1. maddesindeki suçun faillerinin başlıca yöntemlerindedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini anti-demokratik yollarla cebren yıkıp yerine kendi amaç ve çıkarları doğrultusunda bir yönetim kurma hedefine ulaşmak için, bu yapılanmalar, kendilerinin yönetip yönlendiremedikleri siyasi iktidarı



kullananların iradelerini cebir ve şiddet ile bir şekilde zorlamak suretiyle ifsat ederek, görevlerini yapmalarına kısmen veya tamamen engel olmak amacıyla mevcut hükümeti zora sokacak eylem planlarını hazırlarlar, kadroları oluştururlar ve ortam oluştuğunda da cebir ve şiddet kullanarak siyasi iktidarın görevi bırakmasını sağlayıp, kendileri hükmetmeye başlarlar. Onun için bu suçta cebir ve şiddet unsuru asıl amacın gerçekleştirilmesindeki son aşamada aranmalıdır. Suçun cebir ve şiddetle işlenmesi gerekli ise de, hareketin icrasına başlanılan kısmının da mutlaka cebir ve şiddet içermesi zorunlu değildir. Yerel mahkeme kararında da değinildiği üzere, darbe planını gerçekleştirecek olan oluşumun, hedeflediği amaca yönelik olarak başlattığı icra hareketlerinden, asıl hedefe ulaşma amacına yönelik davranışlarının cebir ve şiddet içereceğinin anlaşılması yeterli görülmelidir.

Hükümeti ortadan kaldırmak veya görevlerini yapmasının engellenmesi amacıyla hukuka aykırı olarak oluşturulan yapının ulaşmak istediği amaç ve bu amaca yönelik olarak kullanacağı cebir ve şiddet gibi yöntemleri tüm sanıkların kullanması şart mıdır?

Öncelikle şu çok iyi bilinmelidir ki, bu suç ile amaçlanan hedefe ulaşmak için bir araya gelen yapılar farklı ideolojilere sahip olsalar bile hedefe ulaşmak için Hükümet otoritesinin zaafa uğratılması ve bu otoritenin ortadan kaldırılması hepsinde ve tüm çalışmalarında ortak noktadır. 5237 sayılı TCK'nın 314. maddesinde düzenlenen silahlı terör örgütü üyelerinin tamamının 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 1. maddesinde yer alan cebir şiddet içerikli eylemleri gerçekleştirmeleri veya tüm üyelerinin silahlı olması gerekmez. İlegal yapının her eylem ve faaliyetinde de cebir unsuru aranmaz. Amaçlanan hedefin ve üstlenilen vazifenin mahiyeti gereği cebir ve şiddetsiz olamayacağının kabulü yeterlidir.

Şu gerçeği de burada vurgulamakta fayda vardır. Cebir ve şiddet yöntemlerini kullanmadan, Anayasal sınırlar içerisinde, meşru demokratik yollarla hükümeti değiştirip kendi düşünceleri doğrultusundaki kadroları iş başına getirmek ve ülke yönetimine katkıda bulunmak herkesin demokratik hakkıdır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin değiştirilmesini herkes isteyebilir. Mevcut iktidarın seçim yolu ile iş başına gelmiş olması, icraatlarının herkesçe tasvip göreceği ve kabullenileceği anlamına gelmez. Siyasi iktidarın el değiştirme yöntemi Anayasada ve kanunlarda belirtilmiştir. Hükümetin Anayasal ve yasal demokratik kurallar çerçevesinde sona erdirilmesi elbette suç olarak düşünülemez.

***5- Suç, teşebbüs aşamasında mı kalmıştır, yoksa sanıkların eylemleri hazırlık hareketi niteliğinde midir?***

5237 sayılı TCK düzenlemesinde, suçun tamamlanabilmesi için, Hükümetin görevini yapmasının kısmen de olsa engellenmiş olması (maddi netice) aranmamıştır. Suç, Hükümetin ortadan kaldırılması veya görevini yapmasını kısmen de olsa engellemeye teşebbüs edilmesi durumunda tamamlanmış kabul edilmektedir. Kanun koyucu, Hükümetin ortadan kalkması veya görevlerini

yapmasının engellenmesi neticelerinin gerçekleşmesini aramamış, korunan hukuki yararın önemi nedeniyle, bu neticelerin doğmasına elverişli hareketle icraya başlanılmasını, cezalandırmak için yeterli görmüştür. Suçun olduğundan söz edilebilmesi için, elverişli hareketle icrasına başlanılmış bir fiilin varlığı zorunludur. Bu bakımdan, ortada icrasına başlanılan elverişli bir fiil bulunmamaktaysa, suçtan söz edilemez.

765 sayılı TCK'nın 147. maddesinde düzenlenen halinde ise, Hükümetin ıskatı veya vazife görmekten cebren men edilmesi neticelerinin gerçekleşmesi aranmış, ulaşılmak istenen neticelerin doğmamış olması durumunda o aşamaya kadarki icrai hareketlerden dolayı bu suça teşebbüs etmekten cezalandırılma öngörülmüştür.

Her iki Kanun düzenlemesinde de icra hareketlerinden önceki hazırlık hareketleri genel hukuk prensipleri gereğince cezalandırılmayacaktır.

Hükümetin ortadan kaldırılması veya görevinin engellenmesi, bu amaca yönelik kurulan oluşumun gerçekleştireceği eylemler neticesinde elde etmek istediği hedeftir. Amacını gerçekleştirmek için icrai hareketlere başladığı takdirde suç oluşacaktır. Fakat, amaca yönelik olarak icrasına başlanılan hareketin, amaca yönelik tehlike oluşturmaya uygun ve elverişli bulunması gerekir. Diğer bir anlatımla, elverişli hareketin saptanmasında, hareketin ortadan kaldırma veya engelleme neticelerine elverişliliğini değil, bu neticeler bakımından tehlike oluşturup oluşturmadığının incelenmesi gerekir. Sanıkların mevcut Hükümetin ortadan kaldırılması veya görevlerini yapmasının engellenmesi yönünde gerçekleştirdikleri eylemlerin tehlike yaratması yeterlidir.

Yukarıdaki bilgiler ışığında dosyadaki olayları değerlendirecek olursak;

Tüm dosya kapsamından; 1. Ordu, 2., 3., 5., 15. Kolordu ve Harp Akademileri Komutanlıklarından, güvenlik hareket planının uygulanması kapsamında; görevlendirmede yetkili, iltisaklı, istihbarat faaliyeti yapacak, hassas tesislerde görevlendirilecek personel ile emekli general-amiral listelerinin oluşturulduğu, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde; çalışma gruplarının oluşturulduğu, oluşturulan bu çalışma gruplarınca hassas/müzahir personel listelerinin hazırlandığı, yine müzahir personel listelerinde yer alanlardan sıkıyönetim ilanı sonrası kamu görevlerine getirilecek kişilere ilişkin çalışmaların yapıldığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilecek ve görev yerleri değiştirilecek personele ilişkin listelerin hazırlandığı, milli mutabakat hükümetinin devreye girmesi adına ülke genelinde yapılması planlanan eylemlere ilişkin olarak rol alacak personel listelerinin oluşturulduğu, Hava Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde çalışan bir kısım personelden plan kapsamında yapacakları görevlerle ilgili olarak, personel isim ve görev yerlerinin yer aldığı listelerin oluşturulduğu, bir çok ilde Jandarma Bölge Komutanlıkları sorumluluk alanlarında istihbarat çalışmalarının yapıldığı, sivil kıyafetli olarak istihbari faaliyetlerin yerine getirildiği, darbe planına destek verecek üst dereceli kamu görevlileri hakkında çalışmalar yapıldığı, kilit görevlere atanacak sivil şahıslara ilişkin listelerin hazırlandığı, hareket planının kamu oyunda tasvip görmesi adına faydalanılacak

medya mensuplarının tespit edildiği, darbe sonrası gözaltına alınacak kişilerin belirlendiği anlaşılmalı, sanıkların amaç suçun gerçekleştirilmesi adına icrai hareketlere başladıkları, eylemlerinin düşünce ve plan aşamasının ötesine geçtiği, sanıkların eylemlerini ellerinde olmayan ve öngöremedikleri nedenlerle tamamlamadıkları, dolayısıyla suçun eksik teşebbüs aşamasında kaldığı anlaşılmaktadır.

**E- Sanıklar hakkında kurulan hükümlerle ilgili olarak;**

**1- Sanıklar İhsan Çevik, Hüseyin Bakır, Erol Ersan, Selahattin Gözmen, Fikret Coşkun, Altan Dikmen, Osman Çetin, Murat Balkaş, Abdil Akça, Uğur Üstek, Duran Ayhan, Levent Maraş, Hakan Öktem, Mustafa Kelleci, Mustafa Aydın, İmdat Solak, Mutlu Kılıçlı, Hakan Yıldırım, Levent Güldoğan, Musa Farız, Ertan Karagözlü, Arif Bıyıklı, Ahmet Çetin, Hüseyin Durdu, Rifat Gürçam, Embiya Şen, Ali Güngör, İsmail Karaoğlan, Ahmet Yanaral, Erdal Yıldırım, Erdiç Yıldız, Eyup Aktaş, Murat Bektaşoğlu (13364598694 TC Nolu Şeref ve Seyyide'den olma 11.02.1969 Doğumlu, Kocaeli, Derince, Sırrıpaşa Nüfusuna Kayıtlı), Recep Yavuz (41320038540 TC Nolu Muttalip ve Özgül'den olma, 01.01.1967 Doğumlu, Çorum, Sungurlu, Turan Nüfusuna Kayıtlı) ve Serhat Dizdaroğlu haklarında kurulan beraat hükümlerine yönelik temyiz incelemesinde;**

Yapılan yargılama sonunda yüklenen suçun sanıklar tarafından işlendiğinin sabit olmadığı gerekçesi gösterilerek mahkemece kabul ve takdir kılınmış olduğundan, Cumhuriyet savcısının yerinde görülmeyen temyiz itirazlarının reddiyle, beraata ilişkin hükmün **ONANMASI**,

**2- Sanıklar Abdullah Can Erenoğlu, Abdullah Cüneyt Küsmez, Abdullah Dalay, Abdullah Gavremoğlu, Abdülkadir Eryılmaz, Ahmet Bertan Nogaylaroğlu, Ahmet Dikmen, Ahmet Erdem, Ahmet Feyyaz Öğütçü, Ahmet Hacıoğlu, Ahmet Küçükşahin, Ahmet Sinan Ertuğrul, Ahmet Topdağı, Ahmet Türkmen, Ahmet Yavuz, Ahmet Zeki Üçok, Ali Demir, Ali Deniz Kutluk, Ali İhsan Çuhadaroğlu, Ali Rıza Sözen, Ali Sadi Ünsal, Ali Semih Çetin, Ali Türksen, Ali Yasin Türker, Alpar Karaahmet, Alpay Çakarcan, Armağan Aksakal, Aşkın Öztürk, Aşkın Üredi, Atilla Özler, Aydın Sezenoğlu, Ayhan Gedik, Ayhan Gümüş, Ayhan Taş, Ayhan Türker Koçpınar, Ayhan Üstbaş, Aykar Tekin, Aziz Yılmaz, Bahadır Mustafa Kayalı, Bayram Ali Tavlayan, Behzat Balta, Bekir Memiş, Berker Emre Tok, Beyazıt Karataş, Bilgin Balanlı, Binali Aydoğdu, Bora Serdar, Bulut Ömer Mimirolu, Bülent Günçal, Bülent Kocababuç, Bülent Olcay, Bülent Tunçay, Cahit Serdar Gökgöz, Celal Kerem Eren, Cem Aziz Çakmak, Cemal Temizöz, Cemalettin Bozdağ, Cengiz Köylü, Cenk Hatunoğlu, Çetin Can, Çetin Doğan, Davut İsmet Çinkı, Deniz Cora, Derya Günergin, Derya Ön, Devrim Rehber, Doğan Temel, Dora Sungunay, Dursun Çiçek, Emin Hakan Özbek, Emin Küçükkuş, Ender Güngör, Ender Kahya, Engin Alan, Engin Baykal, Engin Kılıç, Enver Aksoy, Ercan İrençin, Erdal Akyazan, Erdem Caner Bener, Erden Ülgen, Erdiç Altın, Erdiç Atik, Ergin**

Saygun, Ergün Balaban, Erhan Kubat, Erhan Şensoy, Ertuğrul Uçar, Fahri Can Yıldırım, Fahri Yavuz Uras, Faruk Doğan, Faruk Oktay Memioğlu, Fatih Altun, Fatih Uluç Yeğin, Fikret Güneş, Gökhan Murat Üstündağ, Gürbüz Kaya, Gürkan Koldaş, Gürkan Yıldız, Gürsel Çaypınar, Hakan Büyük, Hakan İsmail Çelikean, Hakan Mehmet Köktürk, Haldun Ermin, Halil Helvacıoğlu, Halil İbrahim Fırtına, Halil Kalkanlı, Halit Nejat Akgüner, Hamdi Poyraz, Hanifi Yıldırım, Hannan Şayan, Hasan Basri Aslan, Hasan Fehmi Canan, Hasan Gülkaya, Hasan Hoşgit, Hasan Özyurt, Haydar Mücahit Şişlioğlu, Hayri Güner, Hüseyin Çınar, Hüseyin Dilaver, Hüseyin Hoşgit, Hüseyin Özçoban, Hüseyin Topuz, İbrahim Koray Özyurt, İbrahim Özdem Koçer, İhsan Balabanlı, İsmail Taş, İsmail Taylan, İsmet Kışla, İzzet Ocak, Kadir Sağdıç, Kadri Sonay Akpolat, Kahraman Dikmen, Kasım Erdem, Kemalettin Yakar, Kivanç Kırmacı, Korcan Pulatsü, Kubilay Aktaş, Kubilay Baloğlu, Kürşad Güven Ertaş, Levent Çehreli, Levent Erkek, Levent Görgeç, Levent Kerim Uça, Lütfü Sancar, Meftun Hıraca, Mehmet Aygün, Mehmet Baybars Küçükataş, Mehmet Cem Çağlar, Mehmet Cem Kızıl, Mehmet Cem Okyay, Mehmet Cenk Dalkanat, Mehmet Eldem, Mehmet Erkorkmaz, Mehmet Fatih İlğar, Mehmet Ferhat Çolpan, Mehmet Fikri Karadağ, Mehmet Kaya Varol, Mehmet Koray Eryaşa, Mehmet Otuzbiroğlu, Mehmet Örgen, Mehmet Seyfettin Alevcan, Mehmet Ulutaş, Mehmet Yoleri, Memiş Yüksel Yalçın, Mesut Zafer Sarı, Mete Demirgil, Metin Yavuz Yalçın, Muharrem Nuri Alacalı, Murat Özçelik, Murat Özenalp, Murat Saka, Murat Ünlü, Mustafa Aydın Gürül, Mustafa Çalış, Mustafa Erdal Hamzaoğulları, Mustafa Erhan Pamuk, Mustafa Haluk Baybaş, Mustafa İlhan, Mustafa Karasabun, Mustafa Kemal Tutkun, Mustafa Koç, Mustafa Korkut Özarıslan, Mustafa Önsel, Mücahit Erakyol, Mümtaz Can, Nadir Hakan Eraydın, Nail İlbey, Namık Koç, Namık Sevinç, Necdet Tunç Sözen, Nedim Güngör Kurubaş, Nedim Uluşan, Nejat Bek, Nihat Altunbulak, Nurettin Işık, Nuri Ali Karababa, Nuri Selçuk Güneri, Nuri Üstüner, Oğuz Türksöy, Onur Uluocak, Osman Başbüyük, Osman Fevzi Güneş, Osman Kayalar, Ökkeş Alp Kırıkkanat, Ömer Faruk Ağa Yarman, Önder Çelebi, Özden Örnek, Özer Karabulut, Özgür Ecevit Taşcı, Rafet Oktar, Ramazan Cem Gürdeniz, Ramazan Kamüran Göksel, Rasim Arslan, Recep Rıfki Durusoy, Recep Yıldız, Rıdvan Uluğöler, Salim Erkal Bektaş, Sefer Kurnaz, Sencer Başat, Serdar Okan Kırççek, Servet Bilgin, Sinan Topuz, Soner Polat, Suat Aytın, Süha Tanyeri, Süleyman Namık Kurşuncu, Şafak Yürekli, Şenol Büyükçakır, Şükrü Sarıışık, Taner Balkış, Taner Gül, Tayfun Duman, Taylan Çakır, Tefik Özkılıç, Tuncay Çakan, Turgay Erdağ, Turgay Yamaç, Turgut Atman, Turgut Ketken, Uğur Uzal, Utku Arslan, Ümit Metin, Ümit Özcan, Yalçın Ergül, Yaşar Barbaros Büyüksağnak, Yavuz Kılıç, Yurdaer Olcan, Yusuf Afat, Yusuf Kelleli, Yusuf Volkan Yücel, Yusuf Ziya Toker, Yüksel

**Gürcan, Zafer Erdim İnal, Zafer Karataş ve Ziya Güler haklarında kurulan mahkumiyet hükümlerine yönelik temyizlere gelince;**

Yapılan yargılama sonunda, toplanan deliller karar yerinde incelenip, sanıkların Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini cebren ıskat veya vazife görmekten cebren men etme amacına yönelik fiillere katıldıklarının sübutu kabul ve vasfi tayin edilmiş, bir kısım sanıklar açısından cezayı azaltıcı sebebin niteliği takdir kılınmış, savunmaları inandırıcı gerekçelerle reddedilmiş, eylemlerinin amaç suçun işlenmesi doğrultusunda gerçekleştirildiği belirlenmiş, dosya içeriğine göre verilen hükümde bir isabetsizlik görülmemiş olduğundan, sanıklar müdafilerinin ve bir kısım sanıkların yerinde bulunmayan temyiz itirazlarının reddiyle, bir kısım sanıklar yönünden CMUK'un 305/1. maddesine göre res'en de temyize tabi olan hükümlerin **ONANMASI**,

**3- Sanıklar Berna Dönmez ve Güllü Salkaya haklarında kurulan mahkumiyet hükümleri ile ilgili olarak;**

Yapılan yargılama sonunda, toplanan deliller karar yerinde incelenip, sanıkların Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini cebren ıskat veya vazife görmekten cebren men etme amacına yönelik fiillere katıldıklarının sübutu kabul ve vasfi tayin edilmiş, savunmaları inandırıcı gerekçelerle reddedilmiş, eylemlerinin amaç suçun işlenmesi doğrultusunda gerçekleştirildiği belirlenmiş, dosya içeriğine göre verilen hükümde bir isabetsizlik görülmemiş olduğundan, sanıklar müdafilerinin yerinde bulunmayan temyiz itirazlarının reddi, ancak;

Sanıkların baba ve koca olmadıkları gözetilmeden, 4721 sayılı Medeni Kanunun 471. maddesi nazara alınarak 765 sayılı TCK'nın 33. maddesi uyarınca hapis hallerinin sona erdirilmesine kadar babalık ve kocalık sıfatının verdiği hakları kullanmaktan mahrumiyetlerine karar verilmesi,

Kanuna aykırı olup hükmün bu nedenle **BOZULMASI**, bu hususun yeniden duruşma yapılmaksızın CMUK'un 322. maddesine göre düzeltilmesi mümkün bulunduğundan, hüküm fıkrasının 8. bendinin 6. paragrafının sonuna "Sanıklar Berna Dönmez ve Güllü Salkaya hakkında "4721 sayılı Medeni Kanunun 471. maddesi nazara alınarak 765 sayılı TCK'nın 33. maddesi uyarınca hapis hallerinin sona erdirilmesine kadar babalık ve kocalık sıfatının verdiği hakları kullanmaktan mahrumiyetlerine yer olmadığına" ibaresinin eklenmesi suretiyle hükmün **DÜZELTİLEREK ONANMASI**,

**4- Sanık Abdullah Zafer Arısoy hakkında kurulan beraat hükmü ile ilgili olarak,**

Sanığın "Gözaltı Timlerinde Görevlendirilecek Personel" başlıklı EK-B belgesinde görevlendirilmiş olması, "Genelkurmay Başkanlığı KKK-Durum değerlendirmesi 24 Ocak-30 Ocak 2003" başlıklı İzzet Ocak imzalı karargâh içi mütalaa kâğıdına ekli belgenin, hazırlayan kısmının karşısında sanığın isminin bulunması, sanığın hazırladığı belgenin bir başkasının yapmış olduğu çalışmanın kapağı olmasının, belge içeriğinden haberdar olmayacağı şeklinde değerlendirilemeyeceği, EK-A Görevlendirmede Yetkili Personel Listesinde ismi olup da hakkında dava açılmayan kişilerin bulunduğu, bu listede isminin

bulunmamasının, darbe çalışmalarına katılmadığı şeklindeki yoruma dayanak yapılamayacağı nazara alınarak, tüm dosya kapsamı itibariyle sanığın Balyoz Harekat Planı kapsamında yapılan çalışmalara katıldığının ve Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren ıskat veya vazife görmekten cebren men etme suçuna asli maddi fail olarak iştirak ettiği gözetilmeden, atılı suçtan mahkûmiyeti yerine, yazılı gerekçeyle beraat kararı verilmesi,

**5- Sanıklar Hakan Sargın, Halil Yıldız, Hüseyin Polatsoy, Refik Hakan Tufan, Ali Aydın, Abdurrahman Başbuğ, Gökhan Çiloğlu, Doğan Fatih Küçük, Aytekin Candemir, Cüneyt Sarıkaya, Hasan Hakan Dereli, İlkey Nerat, Ahmet Tuncer, Ahmet Şentürk, Bahtiyar Ersay, Barbaros Kasar, Behçet Alper Güney, Burhan Gögce, Can Bolat, Cemal Candan, Dursun Tolga Kaplama, Erdoğan Koçoğlu, Erhan Kuraner, Fatih Musa Çınar, Fuat Pakdil, Gökhan Gökay, Hakan Akkoç, Harun Özdemir, Hasan Nurgören, İkrami Özturan, Kemal Dinçer, Levent Ergün, Mehmet Alper Şengezer, Mehmet Kemal Gönüldaş, Muharrem Selçuk Ünal, Murat Ataç, Mustafa Yuvañç, Nihat Özkan, Orkun Gökalp, Recai Elmaz, Sami Yüksel, Sırrı Yılmaz, Soydan Görgülü, Suat Dönmez, Süha Civan, Timuçin Eraslan, Turgay Bülent Göktürk, Veli Murat Tulga, Yaşar Dilber, Yunus Nadi Erkut, Yüksel Gamsız, Hakan Ilıca, Refik Levent Tezcan, Şafak Duruer, Ahmet Necdet Doluel, Canatan Turgut, Kenan Yüce, Tuncay Küçük, Murat Dülek, Adem Ceylan, Bülent Akalın, Cafer Uyar ve İlker Yunus haklarında kurulan mahkumiyet hükümleri ile ilgili olarak;**

Baştan beri yapılan tartışmalar çerçevesinde gerçekliği ve sübuta esas alınması isabetli görülen dökümanlarda adları yer alan sanıkların amaç suçu benimseyen yapı içerisinde yer aldıkları görülmekte ise de, amaç suçun gerçekleştirilmesi doğrultusunda doğrudan icra hareketi niteliğinde bir faaliyette bulduklarına dair yeterli delil elde edilemeyen sanıkların yüklenen suçtan beraatleri yerine, mahkumiyetlerine karar verilmesi,

**6- Sanıklar Tülay Delibaş, Cumhur Eryüksel, Ali Cengiz Şirin ve Doğan Uysal haklarında kurulan mahkumiyet hükümleri ile ilgili olarak;**

Görevlendirme listelerinde sanıkların isimleri yer almakta, Deniz K.K.lığının yeniden yapılandırılması faaliyetlerinde istenen seviyeye ulaşamaması durumunda, adli ve idari konularla ilgili alınacak önlemlere ilişkin ve olası bir soruşturma karşısında terfiler ile ilgili bir sıkıntı yaşanmaması için mevzuat çalışmaları yaptıkları anlaşılmakta ise de, sanıkların bu eylemlerinin darbe sonrasına ilişkin olduğu ve yapılan çalışmaların amaç suçun gerçekleştirilmesi için elverişli icra hareketi kapsamında değerlendirilemeyeceği, zira, sanıklar tarafından yapılması planlanan çalışmaların mevcut hali ile hukuki bir netice doğurmayacağı, bir hüküm ifade edebilmesi için başka kurumların da işlemlerine gerek olduğu, sanıkların görevlerinin gereklerine aykırı hareket etmeleri nedeniyle eylemlerinin görevi kötüye kullanma suçunu oluşturacağı, ancak inceleme tarihi itibariyle bu suçun olağan zamanaşımının dolduğu, sanıkların üzerlerine atılı Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren

ıskat veya vazife görmekten cebren men etme suçunun unsurlarının oluşmadığı gözetilmeden, sanıkların beraatleri yerine, yazılı gerekçelerle mahkumiyetlerine karar verilmesi,

Kanuna aykırı, Cumhuriyet savcısının sanık Abdullah Zafer Arısoy hakkındaki beraat hükmüne yönelik, sanıklar müdafileri ve bir kısım sanıkların mahkumiyetlerine yönelik temyiz itirazları bu nedenlerle yerinde görüldüğünden, hükümlerin bu sebeplerden dolayı **BOZULMASI**,

Talep ve dosya tebliğ olunur. 17/06/2013

**Hüseyin İNCE**

**Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Y.**

**Yargıtay Cumhuriyet Savcısı ı**

Bu belge 5070 sayılı Yasa hükümlerine göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Yapılmak istenen işlem sırasında hata oluştu : null